

PESACHOVÁ HAGADA

POTŘEBY PRO PESACH:

1. macot – dvojí význam: spěšný odchod z Egypta, chléb soužení
2. víno – alespoň 4 kalichy, pátý kalich je proroka Eliáše
3. zelenina, která se namáčí do slané vody nebo octa (petržel, celer, ředkvička, vařené brambory)
4. Maror - hořké byliny – křen, hlávkový salát, locika – symbol egyptského otroctví
5. charoset – hustá omáčka z pomletých jablek, ořechů, mandlí, fíků, datlí, celé skořice, vína
6. jehněčí maso s kostí
7. pokrývky na macesy
8. misky se slanou vodou
9. misky na macesy – horní, střední a dolní

Pořadí séderu:

1. požehnání nad prvním kalichem – KADEŠ
2. umytí rukou předsedajícího – URCHAC
3. jedení salátu, namáčeného ve slané vodě – KARPAS
4. rozlomení střední porce nekvašeného chleba – JACHAC
5. recitace hagady – převyprávění příběhu o vyvedení z Egypta – MAGID
6. umytí rukou všech před jídlem – RACHCA
7. požehnání nad dvěma oddělenými chleby – MOCI
8. jezení macesu – MACA
9. jedení hořkých bylin namočených v omáčce – MAROR
10. namáčení bylin spolu s chlebem – KORESCH
11. večeře – ŠULCHAN ORECH
12. jedení porce chleba uschované na začátku obřadu – CAFUN
13. modlitba po jídle – *birkat ha-mazon* – BARECH
14. zpěv halelových žalmů – HALEL
15. závěrečný zpěv séderové písně – NIRCA

Služby:

1. umyvadlo + ručník
2. číšník nalévající víno

Pesach – uvedení do slavení

Pesach je svátkem svobody, dnem vzpomínky na události spojené s odchodem Židů z Egypta. Svátek začíná 14. Nisanu a trvá osm dní. První a poslední dva dny jsou svátky, čtyři dny mezi nimi polosvátky, během kterých je dovolené vykonávat domácí práce. Vše, co si připomínáme při pesachu, je zaznamenáno v tóře. Byla to těžká práce v Egyptě, útlak a nakonec pokus o zničení židovského lidu Faraonem. Hospodin ale na svůj národ nezapomněl a přikázal Mojžíšovi a Áronovi, aby žádali u faraona propuštění národa židovského. Faraon váhal a nechtěl propustit Židy a proto Hospodin potrestal Egypt strašnými pohromami, které známe jako deset ran Egyptských. Poslední rána, po které se faraon rozhodl propustit Židy, bylo usmrcení všech prvorozených Egyptanů v všech egyptských obydlích. Aby anděl smrti, který přešel přes noc celou zem, poznal židovské domy, přikázal Hospodin Židům potřít rámy i prahy u dveří krví z beránka. Takto označené domy anděl smrti obešel a nikoho nezabil. Od toho je odvozené jméno svátku „pesach“ (přejít, obejít, vyhnout se). Protože Židé odcházeli narychlo, nestačili si nechat na cestu vykynout těsto pro pečení chleba. Odcházeli s nevykynutým těstem, ze kterého pak pekli placky. Proto se pesach někdy nazývá svátkem nekvašeného těsta a symbolem je placka z nekvašeného těsta zvaná maces. Cokoli kvašeného je symbolem obžerství, a proto je v době pesachu zakázáno nejen jej doma pojídat, ale i vlastnit. Z toho důvodu se před započítím svátku pečlivě uklízí, odstraňuje se vše, co je kvašené nebo by mohlo zkvasit - obiloviny i potraviny z nich vyrobené.

Hlavní bohoslužba svátku nekvašených chlebů je pesachová hostina. Její průběh se v běhu staletí měnil, zvláště v závislosti na tom, zda v Izraeli fungovala chrámová bohoslužba. V dobách existence Chrámu (např. v době Ježíšově) byla těžištěm svátku pouť do Jeruzaléma, protože Chrám byl centrem uctívání Hospodina pro celý Izrael (viz Lk 2, 41nn, Lk 22, 7nn, Jan 12, 12, Jan 7, 8). V Chrámu se o Pesachu obětovali roční beránci pro každou domácnost v Izraeli. Po upečení na ohni byl beránek s hořkými bylinami a nekvašeným chlebem sněden. Je-li Izrael v diaspoře (jak je tomu i dnes), přesouvá se důraz od oběti beránka na nekvašené chleby jako symbol vysvobození. Stěžejní část svátku se přenáší do užšího, až rodinného společenství a převládají domácí obřady. Z nich postupně vznikl dnešní seder pesach (pesachový pořádek).

Před téměř dvěma tisíci lety byl Ježíš uvítán také v Jeruzalémě. Ježíš a všichni učedníci byli Židé. Shromáždil své učedníky k tradičnímu velikonočnímu jídlu, jež bývá nazýváno Poslední večeří. To, co při ní učinil, má pro nás hluboký duchovní význam.

Píše evangelista Lukáš: „Na začátku hostiny vzal Ježíš vzal kalich, vzdal díky a dal jim ho se slovy: "Vezměte a podávejte mezi sebou. Neboť vám pravím, že od této chvíle nebudu pít z plodu vinné révy, dokud nepřijde království Boží." Při večeři vzal chléb, vzdal díky, lámal a dával jim se slovy: "Toto je mé tělo, které se za vás vydává. To čiňte na mou památku." Když bylo po večeři, vzal kalich a řekl: "Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá."

Ježíšova slova dostávají hlubší význam, když je zasadíme do rozvrhu tradiční sederové večeře. Při ní se pijí celkem čtyři poháry a každému z nich předchází určité konkrétní požehnání. Podobně to platí o chlebu.

V dnešní době poznáváme, jak účast na sederové večeři může prohloubit naše porozumění událostem oněch dnů a slovům a zaslíbením našeho Pána.

KADEŠ

Nalijeme první kalich a počkáme na požehnání

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli plodů vinné révy.

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, že jsi ze všech národů zvolil nás, že jsi naši řeč pozvedl nad ostatní jazyky a posvětil jsi nás svými příkazy a že jsi nám Hospodine, Bože náš, s láskou dal výročí pro slavnost, poutní a jiné svátky k veselí, tento svátek macesů, čas naší svobody a svaté shromáždění k připomínce východu z Egypta. Že jsi ze všech národů zvolil a posvětil nás a nám jsi odkázal k radosti a veselí svá období svatosti.

Požehnán jsi, Hospodine, jenž posvěcuješ Izrael a časy.

Nyní vypijeme větší část obsahu prvního poháru, budeme se přitom levou rukou opírat.

URCHAC

Druhým bodem večere je URCHAC – rituální očista. Předsedající si omyje ruce v připraveném umyvadle.

KARPAS

Hlava rodiny vezme kousek sladké zeleniny, ponoří do misky se slanou vodou a požehná. Když sám pojí, nabídne i ostatním u stolu, kteří před pojetím žehnají stejnými slovy jako on. Požehnání zní: Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli plodů země. Budeme je opakovat společně.

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli plodů země.

*Na tomto místě řekl Ježíš apoštolům: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“
Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“
Odpověděl: »Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. (Mt 26,21–23)*

JACHAC

Hlava rodiny rozlomí střední maces (levi), jednu polovinu z něho odloží jako zákusek (afikoman) na závěr pesachové hostiny a zbývající polovinu vrátí na její místo. Když byly při hostině přítomny i děti, zpravidla odložený afikoman nepozorovaně schovaly. Když pak otec na závěr hostiny afikoman marně hledá, aby jej rozdělil mezi ostatní, byl „nucen“ jej od dětí odkoupit připravenými malými dárky. Smysl této hry spočíval v tom, že tak co nejdéle udržíme pozornost malých dětí, které se na hledání těší.

MAGID

Nyní předsedající pozvedne mísu s macesy a pronese požehnání:

Pak hlava rodiny pozdvihne mísu s macesy a praví:

Toto je chudý chléb, který jedli naši předkové v egyptské zemi. Každý, kdo je hladov, ať přijde a pojí, každý, kdo je v nouzi, ať přijde a slaví Pesach: Tento rok zde – příští rok v zemi Izraele! Tento rok otroci, svobodní lidé rok příští!

Dopijeme pohár, pak nalijeme druhý a necháme jej stát.

Slavení pesachové večeře já svůj historický důvod – vyvedení z egyptského otroctví. Tato událost je připomenuta vyprávěním HAGADY – příběhu vyvedení. Vyprávění je uvedeno čtyřmi otázkami, které pokládá předsedajícímu nejmladší z účastníků.

Nejmladší účastník položí hlavě rodiny čtyři otázky:

1. Co odlišuje tuto noc ode všech ostatních nocí - proč každé jiné noci jíme jak kvašený, tak nekvašený chléb, a tuto noc jenom nekvašený?
2. Proč každé jiné noci jíme všechnu zeleninu, ale dnešní noci pouze hořkou?
3. Proč každé jiné noci ani jednou nenamáčíme do slané vody, a této noci dvakrát?
4. Proč každé jiné noci jíme maso vařené i pečené a této noci pouze pečené?

Hlava rodiny odkryje macesy a odpovídá, ostatní účastníci sederu se v duchu k odpovědi přidávají. Budeme říkat společně:

Byli jsme Egyptě faraonovými otroky, ale Hospodin, náš Bůh, nás odtamtud vyvedl pevnou rukou a vztaženou paží. A kdyby Svatý, buď požehnán, nevyvedl naše předky z Egypta, byli bychom dodnes my a naše děti a děti našich dětí faraonem zotročeni v Egyptě. A byť bychom všichni byli učení, byť bychom byli všichni rozumní, byť bychom byli všichni života znalí a byť bychom byli všichni znalci Tóry, vyprávět o východu z Egypta by přesto bylo naší povinností. A každý, kdo k vyprávění východu z Egypta přidává, je hoden pochvaly.

Na tomto místě židovský rituál připomíná zkušenost starých rabínů, že je dobré co nejdelší slavení této hostiny, zpravidla celou noc až do rána.

My budeme pokračovat čtyřmi požehnáními a pak čtyřmi pohledy na slavení pesachové večeře, které tradice vkládá do úst 4 typům lidí: učeného syna, vzpurného syna, mírného a nerozhodného. Odpovědi na jejich otázky vysvětlují smysl slavení svátku.

Bud' požehnán, kdo je místem světa! Bud' požehnán! Bud' požehnán, kdo dal Tóru svému lidu Izraeli! Bud' požehnán!

...

Naši předkové byli původně modloslužebníci, ale nyní nás Hospodin přivedl k službě Jemu, poněvadž je řečeno: „Takto promluvil Josue k lidu: Hospodin, Bůh Izraele, řekl: Vaši předkové až po Teracha, Abraháмова a Nachorova otce, sídlili odedávna za Eufратem a sloužili jiným bohům. Já však vzal vašeho otce Abraháma a provedl jsem ho celou zemí Kanaán, rozmnožil jsem jeho símě a dal jsem mu Izáka, Izákovi jsem dal Jákoba a Ezaua, Ezauovi jsem dal za dědictví horu Seir a Jákob a jeho synové sestoupili do Egypta.

Bud' požehnán, jenž je pamětliv svého ujištění Izraeli. Bud' požehnán! Protože Svatý, bud' požehnán, od začátku počítal s tím, že udělá, co oznámil Abrahámovi při smlouvě mezi kusy: „I řekl Abrahámovi: Věz, že tvé potomstvo bude cizincem v zemi, která jim nepatří, a oni je budou utiskovat čtyři sta let. Ale i ten národ, kterému budou sloužit, budu soudit já, a nakonec vyjdou s velikým jméním.“

Hlava rodiny opět zakryje macesy a předtím, než začne pokračovat ve vyprávění, pozvedneme poháry.

A to je ujištění, které se osvědčilo jak našim otcům, tak nám. Poněvadž ne jenom jeden povstal proti nám, aby nás zničil, ale povstávají proti nám v každém pokolení, aby nás zničili, a Svatý, bud' požehnán, nás zachraňuje z jejich rukou.

Položíme pohár a macesy se znovu odkryjí.

Pojď a uč se, co aramejský Lavan zamýšlel udělat našemu otci Jákobovi. Oproti faraonovi, jehož nařízení se vztahovalo jenom na děti mužského pohlaví, přál si Lavan vymýt od základu vše. Je totiž řečeno: „*Aramejec ničil mého otce, i sestoupil do Egypta a přechodně se tam usadil s malým počtem lidí a stal se tam velkým, mocným a početným národem.*“

„*Sestoupil do Egypta*“ – donucen k tomu domluvou Boží. – „*Přechodně se tu usadil*“ – to zase učí, že náš otec Jákob nesestoupil, aby se v Egyptě usadil natrvalo, ale přechodně, protože je řečeno: „Synové Jákobovi řekli faraonovi: Přišli jsme se přechodně usadit v zemi, protože není pastvy pro stáda tvých služebníků a těžký hlad je v kanaánské zemi. A nyní, kéž je dovoleno tvým služebníkům usadit se v zemi Gošen.“ – „*S malým počtem lidí*“ – tak jak je řečeno: „V sedmdesáti duších sestoupili tví předkové do Egypta, a teď tě Hospodin, tvůj Bůh, ustanovil množstvím jako nebeské hvězdy. Slova, že „*se tam stal velkým*“

národem nás zase učí, že tam byli výjimeční jako Židé. *„Mocným“* – tím je míněno, co je řečeno: „Synové Izraele byli plodní, množili se jako hmyz a rozmnožili se a převelice rozmohli, až se jimi naplnila ta země.“ *„Početným“* – jak je řečeno: „V desetitisících jako polní porost jsem tě vypěstil, a ty ses rozmohla, vyrostla a přicházela se šperky, hrud' ověšenou šperky a vlasy vyčesané, nahá však a obnažená.“

„A Egypťané byli vůči nám zlovolní a trápili nás a obtížili nás těžkou otročinou.“

„A Egypťané byli vůči nám zlovolní“ – tak, jak je řečeno: „Vymyslíme na něj něco, aby se nerozmnožil a aby se, kdyby vypukla válka, nepřidal k našim nepřátelům, neválčil proti nám a neodtáhl z naší země.“ *„Trápili nás“* – jak je řečeno: „A ustanovili naň výběrčí daní, aby jej trápili svými požadavky, a musel vystavět faraonova zásobovací města Pitom a Raamses. *„A obtížili nás těžkou otročinou“* – tak, jak je řečeno: „A Egypťané zotročili děti Izraele nucenou prací.“

„A křičeli jsme o pomoc k Hospodinu, Bohu našich otců, a Hospodin slyšel náš hlas a viděl naši bídu, naše soužení a náš útisk.“

„A křičeli jsme o pomoc k Hospodinu, Bohu našich otců“ – to je, jak je řečeno: „Po mnoha oněch letech se stalo, že zemřel egyptský král, a děti Izraele sténaly z té otročiny a křičely o pomoc a jejich nářek z té otročiny vystoupil k Bohu. *„A Hospodin slyšel náš hlas“* – jak je řečeno: „Bůh uslyšel jejich nářek, připomněl si Bůh svou smlouvu s Abrahámem, Izákem a Jákobem.“ – *„Viděl naši bídu“* – to je upuštění od manželského života, jak je řečeno: „Bůh viděl děti Izraele, a ...Bůh poznal.“ (2M 2,25) – *„Naše soužení“* – to jsou synové, jak je řečeno: „Každého narozeného syna hodte do, Nilu a všechny dcery nechte naživu.“ – *„A náš útisk“* – to je útlak, jak je řečeno: „A také jsem viděl útlak, jak je Egypťané utiskují.“

„A Hospodin nás vyvedl z Egypta pevnou rukou a vztaženou paží, velkou hrůzou, znameními a zázraky.“

„A Hospodin nás vyvedl z Egypta“ – ale ne rukou anděla, ani rukou serafa, ne rukou zástupce, nýbrž On, Svatý, buď požehnán, ve své slávě a sám (to udělal), jak je řečeno: „Projdu této noci egyptskou zemi a pobiji v egyptské zemi všechny prvorozené, lidmi počínaje a dobyt看em konče, a každého egyptského boha jednotlivě postavím před soud, Já, Hospodin!“ – *„Projdu této noci egyptskou zemí“* – já, ne anděl, a pobiji v egyptské zem všechny prvorozené, já, ne seraf a každého egyptského boha jednotlivě postavím před soud, já, ne zástupce, Já, Hospodin!, já jsem to a žádný jiný.

Pesach není triumfalistickým svátkem. Při čtení o egyptských ranách mohou při každé ráně všichni odkápnout z kalicha kapku vína na památku egyptských obětí.

Deset ran přivedl Svatý – buď požehnán – na Egyptány v Egyptě:
krev, žáby, hmyz, zvěř, mor,
vředy, krupobití, kobylky, tma,
pobití prvorozených.

Tím více mnohonásobného dobra nám Bůh prokázal tím, že nás vyvedl z Egypta, že je postavil před soud a že to udělal s jejich bohy, že zabil jejich prvorozené, dal nám jejich jmění, roztrhl před námi moře, že nás jím provedl po souši, utopil v něm naše nepřátele, staral se o nás v poušti čtyřicet let, krmil nás manou, daroval nám šabat, přivedl nás k hoře Sinaj a dal nám své Učení, že nás dovedl do Svaté země a zvolil tam svůj Příbytek, aby nám poskytl smíření našich hříchů.

Proč pojídali naši předkové v době existence Chrámu obět' zvanou pesach? Na základě toho, že Svatý, buď požehnán, přeskočil, pasach, domy našich předků v Egyptě, jak je řečeno: "Řekněte, je to obět' za přeskočení Hospodinu, jenž v Egyptě přeskočil domy dětí Izraele, když zaútočil na Egypt, a naše domovy chránil. A lid sklonil hlavu a padl na kolena."

Vypravěč ukáže stolovníkům macesy a říká:

Z jakého důvodu jíme tuto maca? Proto, že než se našim předkům zjevil Svatý, buď požehnán, a vykoupil je, nestačilo jim vykynout těsto. Je přec řečeno: „Z těsta, které vynesli z Egypta a které nezkvasklo, pekli macesové placky, jelikož byli z Egypta vyhnáni a nemohli se zdržovat a neudělali si ani zásoby na cestu.“

Vypravěč ukáže maror a říká:

Proč jíme tuto hořkost (maror)? Proto, že Egyptané ztrpčovali život našich předků v Egyptě, jak je řečeno: „Ztrpčovali jejich život dřinou s hlínou a cihlami a vši tou prací na poli a všemi dalšími pracemi, jimiž jim otročili při nucených pracích.“

V každém pokolení je povinností každého Žida vidět sama sebe, jako by on sám vyšel z Egypta, jak je řečeno: „Tohoto dne pověz svému synu, aby říkal: Jelikož tohle učinil Hospodin mně při mém východu z Egypta.“ Svatý, jemuž žehnáme, nevykoupil pouze naše předky, ale s nimi vykoupil také nás, jak je řečeno; „I nás vyvedl odtamtud, aby nás přivedl a dal nám tu zemi, jak přísahal našim otcům.“

Macesy se přikryjí, pak pozvedneme pohár

Proto je naší povinností děkovat Tomu a opěvovat, oslavovat, vychvalovat, vynášet, slavit, žehnat; vyzdvihnout a chválit Toho, kdo udělal pro naše předky a pro nás všechny tyto zázraky. Vyvedl nás z otroctví ke svobodě, ze zármutku k veselí, ze dnů truchlení ke dni svátečnímu, z nejhlubší temnoty k velikému světlu a ze zotročení k vykoupení. Předstupme před Něj tedy s písní novou, opěvujte Hospodina!

Postavíme pohár na stůl, předsedající odkryje macesy a všichni recitujeme žalm 113+ 114:

Opěvujte Hospodina, opěvujte Ho, služebníci Hospodinovi, opěvujte jméno Hospodinovo! Bud' jméno Hospodinovo požehnáno od teď po věky! Od východu slunce po jeho západ bud' opěvováno jméno Hospodinovo! Hospodin je povýšen nade všemi národy, výše než nebesa je Jeho sláva. Kdo je jako Hospodin, náš Bůh, jenž trůní na výsostech? Jenž v hlubinách vidí nebesa a zemi? Jenž chudákovi pomáhá vstát z prachu, z ponížení zvedá ubožáka, aby ho usadil s chlebdárci, s chlebdárci lidu svého! Jenž bezdětné navrácí domov, děti radující se matce. Opěvujte Hospodina!

Když Izrael vycházel z Egypta, z cizího lidu Jákobův rod, Juda byl Jeho svatostánkem a Jeho říší Izrael. Moře to spatřilo a prchlo, Jordán se stáhl zpět. Jak berani skákala pohoří, jako kůzlata vrcholky hor. "Co je ti, moře, že prcháš, Jordáne, proč se stahuješ zpět? Proč jak berani skáčete, pohoří, jak kůzlata, vrcholky hor?" – „Před svým Pánem chvěj se, země, před Bohem Jákobovým! Jenž skálu v jezero proměňuje, nejtvrdší křemen v pramen vod!“

Zakryjeme opět macesy, vezmeme do ruky pohár a předsedající říká:

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš a králi světa, jenž jsi nás vykoupil, že jsi vykoupil naše předky z Egypta, a nám dal dosáhnouti této noci, abychom v ní jedli macesy a trpké byliny. Podobně nám, Hospodine; Bože náš a Bože našich otců, dej dosáhnout jiných svátečních dnů a svátků, k míru nám příchozím vstříc, v radosti z obnovy Tvého města a v potěšení z Tebou přikázané bohoslužby. Kéž bychom tam po Tvé vůli, jedli z obětí a pesachových beránků, jejichž krev dosáhla stěny Tvého oltáře! Za vykoupení a za naše vysvobození Ti pak vzdáme dík novou písní. Požehnán jsi, Hospodine, vykupiteli Izraele!

Všichni společně proneseme požehnání: Požehnán jsi, hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli vinné révy.

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli vinné révy!

Opřeni o levý loket vyprázdníme druhý pohár.

RACHCA

Následuje druhé rituální omytí rukou, po němž říkáme následující požehnání:

POŽEHNÁN jsi, Hospodine, Bože náš a králi světa, že jsi nás posvětil svými příkazy a dal jsi nám příkaz o omývání rukou.

Potom Ježíš vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy: „To je mé tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!“

MOCI MACA

Předsedající vezme již zmíněné tři macesy a pronese dvě následující požehnání:

POŽEHNÁN jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, že vyvádíš ze země chléb.

POŽEHNÁN jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, že jsi nás posvětil svými příkazy a dal jsi nám příkaz o požívání nekvašeného chleba.

*Předsedající pak odlomí jak z **horního macesu** (kohen), tak ze **středního** (levi), z něhož předtím odlomil afikoman, a pojí oba zároveň. Poté vezme maror – hořké byliny, ponoří jej do charosetu, a po následujícím požehnání pojí maror s charosetem. Ostatní, kterým bud pokrmu podá, nebo se obslouží sami, následují jeho příkladu.*

POŽEHNÁN jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, že jsi nás posvětil svými příkazy a dal jsi nám příkaz o požívání hořkých bylin.

KORECH

*Poté předsedající odlomí ze **spodního macesu** (Izrael) dva malé kousky, vloží mezi ně trochu maroru a po pronesení následujících slov tento sendvič pojí. Ostatní opět následují jeho příkladu.*

To je připomínka Chrámu podle Hilela: Hilel v době, kdy Chrám existoval, dělal toto - skládal dohromady maces a trpké byliny a pojídal je zároveň.

ŠULCHAN ORECH

Následuje večere, při níž je možno vedle jiných na Pesach přípustných nápojů pít víno, aniž by tím byl porušen příkaz čtyř pohárů.

CAFUN

Na závěr večeře rozdělí hlava rodiny jako dezert afikoman – odloženou polovinu středního macesu. Je to poslední sousto, jež této noci smíme pozřít, aby chuť sederu přetrvala v našich ústech.

BARECH

Následuje modlitba po jídle birkat ha-mazon, nalijeme třetí pohár.

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, jenž živí celý svět svou dobrotou, milostí, láskou a soucitem, jenž dává pokrm každému tělu; protože trvalá je Jeho láska. Díky Jeho velké dobrotě nám nikdy nescházela obživa a nebude nám scházet navěky věků. To pro Jeho velké Jméno, neboť On živí vše, stará se o vše, všemu prokazuje dobro a připravuje stravu pro všechna svá stvoření, která stvořil. Požehnán jsi, Hospodine, jenž to všechno živíš.

Děkujeme Ti, Hospodine, Bože náš, že jsi dal našim otcům do dědictví krásnou, dobrou a prostornou zem, a že jsi nás, Hospodine, Bože náš, vyvedl z egyptské země, domova otroků, a za Tvou smlouvu, již jsi vpečetil do našeho masa, a za Tvé Učení, kterým nás naučil, a za Tvé zákony, jež jsi nám dal poznat, a za život, milost a lásku, jimiž jsi nás obdaroval, a za požitky stravy, protože Tys to, kdo nás živí a vždycky se o nás postará každého dne a v každé době a každou hodinu

A za to vše Ti, Hospodine, Bože náš, děkujeme a žehnáme, kéž je Tvé Jméno žehnáno ústy všeho živého na věky věků, tak, jak je psáno: „Najíš se a nasytíš a budeš žehnat Hospodinu, svému Bohu, za tu dobrou zemi, již ti dal. Požehnán jsi, Hospodine, za tu zemi a za tu stravu.“

Slituj se, Hospodine, Bože náš, nad Izraelem, lidem svým, a nad Jeruzalémem, městem svým, nad Sionem, příbytkem své slávy, a nad královstvím domu Davida, svého Pomazaného, a nad tím velkým a svatým domem, jenž nese Tvé Jméno. Bože náš, otče náš, buď naším pastýřem, živ nás, starej se o nás a zaopatřuj nás, ved' nás k úspěchu a dej nám brzy, Hospodine, Bože náš, oddychnout od všech našich strastí. A prosím, nedělej nás, Hospodine, Bože náš, závislími na darech, ani na půjčkách z lidské ruky, ale jenom na ruce své, plné, otevřené, svaté a prostorné, abychom navěky věků nebyli zostuzeni a zahanbeni.

Bože náš a Bože našich otců, kéž k Tobě vystoupí, dojde a dospěje, ukáže se a je Tebou vlídně vyslyšeno připomenutí naší existence, náš vklad a památka našich otců, připomínka Pomazaného, syna Davidova, připomínka Jeruzaléma, Tvého svatého města a připomínka veškerého

Tvého lidu domu Izraele k záchraně, k dobru, k milosti a k lásce, k slitování, k životu k míru - v tento den svátku nekvašených chlebů. Vzpomeň nás v tento den, Hospodine, Bože náš, k dobrému, a urči nás k požehnání a spas nás k životu! A ochraňuj nás a buď nám milostiv a slituj se nad námi a zachraň nás spásným a slitovným slovem, vždyť k Tobě se obracejí naše zraky a Ty jsi Bůh, milostivý a milosrdný král.

A zbuduj Jeruzalém, své svaté město, vbrzku za našich dnů. Požehnán jsi, Hospodine, jenž ve svém milosrdenství buduješ Jeruzalém. Amen!

POŽEHNÁN jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, Bože náš otče, náš králi, náš mocný, náš stvořiteli, náš vykupiteli, náš tvůrče, náš svatý, svatý Jákobův, náš pastýři, pastýři Izraele, ty dobrý králi, jenž všemu dobro činí, za to, že jsi k nám byl dobrotivý, že jsi k nám dobrotivý i teď a že k nám budeš dobrotivý. Ten, kdo nás zachraňoval a zachraňuje, kéž nás zachraňuje věčně: pro milost, pro lásku, pro slitován k získání záchrany, úspěchu, požehnání a spásy, útěchy, obživy a zaopatření, milosrdenství, života, míru a všeho dobra. A ať není ničeho, čeho by se nám z dobra nedostávalo. On, milosrdný, nám bude vládnout na věky a věčně! On, milosrdný, buď požehnán na nebi i na zemi! On, milosrdný, budiž veleben po všechna pokolení a kéž jsme vždy až po věčnost nejvčetnější jeho chloubou - a jeho slávou věčně a na věky věků. Kéž nám, milosrdný, poskytuje čestnou obživu, kéž rozlomí jeho na naší šiji a kéž nás vzpřímené přivede do naší země! On, milosrdný, ať nám do toho domu a na tento stůl, u něž jsme pojedli, sešle mnohonásobné požehnání! Kéž nám, milosrdný, pošle proroka Eliáše - buď připomenut k dobru - a ten ať nám zvěstuje dobré zvěsti záchrany a útěchy. Kéž, milosrdný, požehná (mému otci), hlavě této domácnosti (mé matce), paní domu, jim a jejich domácnosti a jejich dětem a všemu, co jim patří, nám a všemu, co nám patří, požehnáním, jímž byli požehnáni naši otcové, Abrahám, Izák a Jákob, ve všem a ze všeho vším. Kéž tak požehná, požehnáním úplným, nám všem dohromady. AMEN!

Požehnán jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli plodů vinné révy!

Pohodlně se opřeme vlevo a vypijeme obsah poháru. Naléval se kalich navíc, který se postavil ke dveřím. Byl určen proroku Eliášovi, jehož příchod židé očekávali před příchodem Mesiáše.

*Učedníci se zeptali Ježíše: „Proč tvrdí učitelé Zákona, že napřed musí přijít Eliáš?“
Odpověděl jim: „Eliáš má sice napřed přijít a všechno obnovit. Ale jak to, že o Synu člověka je psáno, že musí mnoho trpět a být v opovržení? Říkám vám však, že už Eliáš přišel, ale udělali s ním, co chtěli, jak je to o něm psáno.“ (Lk 9,11–13)*

HALEL

Nalijeme čtvrtý pohár. Na tomto místě pak následoval zpěv žalmů - Halel:

Žalm 116 / Žalm 117 / Žalm 118 / Žalm 136

Po posledním žalmu z Halelu se účastníci sederu pozdraví:

Na budoucí rok v Jeruzalémě!

Předsedající pronese požehnání nad posledním kalichem

Požehnan jsi, Hospodine, Bože náš, králi světa, stvořiteli plodů vinné révy!

Vyprázdníme čtvrtý kalich. Na tomto místě zazněla i Ježíšova slova nad kalichem: „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.“

NIRCA

Následují sederové písně.

Píseň Kadeš urchas

Ka - deš ur - chaz kar - pas ja - chaz
Ma - gid rach - za mo - ci ma - ca
Ma - ror ko - reš šul - chan o - rech
za - fun ba - rech ha - lel nir - za

Pesachovou večerí uzavřeme společnou žehnací modlitbou:

POŽEHNANÝ JSI, HOSPODINE, KRÁLI SVĚTA, ZA RÉVU A PLOD RÉVY, ZA ÚRODU POLE, ZA LÍBEZNOU ZEMI, DOBROU A PROSTORNOU, KTEROU JSI MILOSTIVĚ DAL ÚDĚLEM NAŠIM OTCŮM, ABY UŽÍVALI JEJÍ PLODY A SYTILI SE Z JEJÍ ÚRODY. SMILUJ SE, HOSPODINE, NÁŠ

BOŽE, NAD NÁMI, NAD IZRAELEM, SVÝM LIDEM, NAD JERUSALÉMEM, SVÝM MĚSTEM, NAD SIONEM, SÍDLEM SVÉ VELEBNOSTI, A NAD SVÝM OLTÁŘEM A SVOU SVATYNÍ.

ZBUDUJ JERUSALÉM, MĚSTO POSVÁTNÉ, BRZY ZA NAŠICH DNŮ A UVEĎ NÁS TAM, ABYCHOM SE V NĚM RADOVALI A TEBE ZA NĚJ VELEBILI V POSVÁTNOSTI A ČISTOTĚ, ABYCHOM SE RADOVALI O TOMTO SVÁTKU NEKVAŠENÝCH CHLEBŮ, NEBOŤ TY, HOSPODINE, JSI DOBRÝ A ČINIŠ DOBRO VŠEM: PROTO TI DĚKUJEME ZA ZEMI A ZA PLOD RÉVY. POŽEHNANÝ JSI, HOSPODINE, ZA ZEMI A ZA PLOD RÉVY.

Potom se Ježíš podle svého zvyku odtamtud odebral na Olivovou horu a učedníci ho následovali. Když byl na místě, řekl jim: „Modlete se, abyste nepřišli do pokušení.“ Sám pak se od nich vzdálil, asi co by kamenem dohodil, klekl a modlil se: „Otče, chceš-li, odejmi ode mě tento kalich, avšak ne má vůle ať se stane, ale tvá.“ (Lk 22,39–42)

Žalm 118, 26: Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu. Žehnáme vám z Hospodinova domu.

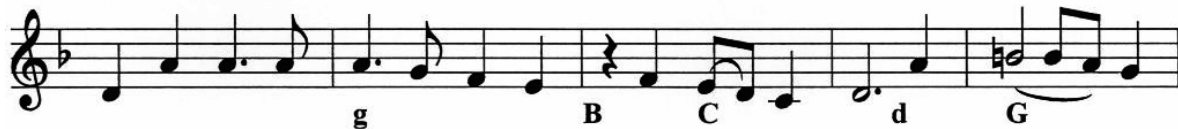
בְּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה הַלְלוּ-יָהּ:

Žl 118,26

Bá - rúch hab - bá be - šém A - dó - náj Ha - le - lú - jáh! Bá -

rúch hab bá be - šém A - dó - náj Ha - le - lu - jáh! Bá - rúch hab -

bá be - šém A - dó - náj! Bá - rú - ch hab - bá be - šém A - dó - náj!

Ha - le - lú - jáh! Bá -

Hevenu šalom alechen: Ať na všechny sestoupí Boží pokoj

$\text{♩} = 110$

Dmi

He-ve-nu ša - lom a-le-chém, he-ve-nu

Gmi

ša - lom a - le - chém, he - ve - nu

A **Dmi**

ša - lom a - le - chém, he - ve - nu

A **Dmi**

ša - lom, ša - lom, ša-lom a-le-chém, he-ve-nu